

Посередники

- налагоджують відносини довіри та відкрите спілкування з представниками різних сторін;
- прагнуть зрозуміти ситуацію для того, щоб відобразити відповідні точки зору і створити основу для думок, почуттів, підходів і дії;
- встановити контакт між сторонами, гарантуючи ефективне спілкування;
- полегшити і/або зміцнити спілкування і відносини між ромською громадою і державними установами (сфери охорони здоров'я, освіти, працевлаштування).

Національна контактна особа

- підтримує роботу посередників протягом 6-ти місяців у період між двома навчальними сесіями;
- підтримує Раду Європи в моніторинговому процесі;
- робить внесок у роботу групи тренерів через участь в он-лайн платформі для забезпечення надання допомоги у підготовці другої навчальної сесії для посередників;
- надає інформацію про діяльність програми на державному рівні під час підсумкової конференції.

Міжкультурне посередництво для ромських громад

Спільні дії Ради Європи та Європейської Комісії

Програма ROMED отримує щедру фінансову підтримку від урядів Албанії, Кіпру, Фінляндії, Франції, Німеччини, Сербії та Іспанії

Для отримання інформації звертайтеся за адресою:
Рада Європи
Офіс Спеціального представника
Генерального секретаря Ради Європи з ромських питань
F-67075 Страсбург Cedex
www.coe.int/rom

Керівник проекту
Аврора Аїлінчай
aurora.aifincal@coe.int

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

Implemented
by the Council of Europe

Відправні точки: факти та проблеми

Посередництво - це один із методів, який використовується в Європі для того, щоб невілювати нерівність в доступі ромів¹ до медичного обслуговування, працевлаштування та якісної освіти.

Ця методика передбачає встановлення відносин посередництва між ромами та державними установами, яке здійснюється найманими працівниками з числа ромів - представників місцевих ромських громад, або людей, які дуже добре знають ромську специфіку і які користуються довірою ромів.

► Різноманітність ситуацій та завдань

Практика країн, де реалізується ця програма, є різною. Відмінності можуть бути в різному становищі та потребах ромських громад, в термінології, що застосовується у документації та законодавстві, а також у тому, яким чином організовані професійна зайнятість і навчання посередників. Інші проблеми, що є новими, пов'язані із міграцією ромів у інші країни.

► Прагматичний підхід до визначення цільової аудиторії

Ця програма націлена на посередників ромського походження, які, за необхідності, розмовляють мовою ромської громади, з якою вони працюють. Їх завдання і обов'язки включають полегшення спілкування та досягнення розуміння між ромами і державними установами.

► Проблеми практики посередництва

Нерідко посередництво сприяє суттєвому удосконаленню, але його ефективність часто залежить від таких факторів, як недостатній рівень визнання статусу посередників, непостійність їхньої зайнятості, ризик залежності (від керівника установи, від політичного впливу, від лідерів ромських громад), або завантаження додатковими менш важливими завданнями, які інколи можуть не стосуватися компетенції посередників. Крім того, іноді роботу посередників використовують як засіб уникнення безпосередніх контактів з ромською громадою, або, в інших випадках, саме на посередників покладається вся відповідальність за розв'язання наявних проблем. Вивчення досвіду свідчить, що їх робота фактично може відбуватися по-різному: може бути щоденною або симптоматичною, чітко планованою або здійснюваною без будь-якого плану, не піддаватися послідовній і системній оцінці і не мати належної підтримки. Такі чинники означають, що успіх посередництва значним чином залежить від особистих якостей посередника і від його/її особистих стосунків з представниками органів і установ, з якими він/вона працює.

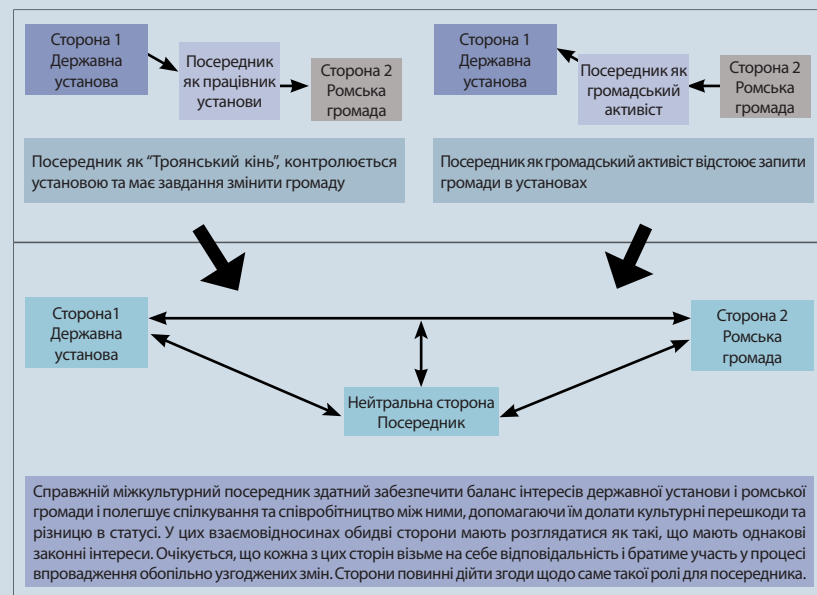
1. Термін «рома» використовується Радою Європи по відношенню до таких різноманітних груп, як роми, синті, Kale та інші групи в Європі, включаючи кочівників і східні групи (Dom та Lom), а також осіб, які ідентифікують себе як цигане.

Практика демонструє три моделі використання практики посередників:

- «Троянський кінь» (посередник виконує роль засобу, який використовується органом/установою для впровадження змін у стосунках та поведінці ромської громади);
- Громадський активіст (представник ромської громади, який у протистоянні по відношенню до органів/установ відстоює права ромів);
- Справжній міжкультурний посередник (добре розуміється на «культурному кодексі» ромської громади та державної установи, неупереджений і націлений на поліпшення спілкування і співробітництва між обома сторонами, які мають взяти на себе певну частину відповідальності та брати активну участь у процесі змін).

Ця програма має на меті сприяти просуванню третього підходу, який передбачає здійснення справжнього міжкультурного посередництва

Від «Троянського коня» або громадського активіста до справжнього міжкультурного посередника

Мета Страсбурзької декларації

Страсбурзьку декларацію, було прийнято в жовтні 2010 року на зустрічі високого рівня стосовно ромських питань, під час якої представники держав - членів Ради Європи погодилися, що Рада Європи повинна реалізувати Європейську тренінгову програму для ромських посередників (ROMED) для того, щоб узаконити існуючі навчальні програми та більш ефективно використовувати ресурси, стандарти, методологію, мережу та інфраструктуру Ради Європи, в тісній співпраці з державними центральними та місцевими органами влади.

Загальна мета програми ROMED

Поліпшити якість та ефективність роботи посередників, які працюють у сфері освіти, охорони здоров'я, працевлаштування, з метою забезпечення підтримки встановленню кращих спілкування і взаємовідносин між ромами і державними установами (заклади освіти / установи охорони здоров'я / центри зайнятості).

Завдання програми ROMED

- Просувати справжнє і ефективне міжкультурне посередництво;
- Забезпечити інтеграцію ромів, засновану на правовому підході;
- Підтримувати роботу посередників, забезпечуючи можливості для планування і реалізації їх діяльності, які заохочують демократичну і впливову участь ромської громади і збільшують відповідальність державних установ.

Програма ROMED не замінює та не дублює існуючі навчальні програми, що здійснюються на місцевих або державному рівнях, але доповнює їх, забезпечуючи додаткові засоби і методології, та робить внесок у підвищення рівня компетентності посередників. Також програма ROMED сприятиме розробці навчальних/тренінгових програм для ромських посередників у деяких країнах.

Основа навчального плану

Програму тренінгу буде сфокусовано на практичних питаннях, з якими посередники мають справу, і пристосовано до специфічних потреб посередників, які працюють у різних обставинах і з різними установами, а також із різними групами ромів.

Європейський кодекс етики посередників

Було визначено, що набір основних принципів і норм в якості керівництва для діяльності посередників має бути ключовим інструментом захисту посередника від неналежного ставлення та зловживань, а також і покращення якості послуг, що ним/нею надаються. На основі досвіду різних країн був підготовлений перший проект Європейського кодексу етики посередників, котрий буде представлений посередникам під час тренінгів для ознайомлення та обговорення.

Тренерський ресурс і створення Європейської мережі

Перша група тренерів, яких відібрано на конкурсній основі, пройшла навчання в Страсбурзі з 26 до 29 січня 2011 року. У кожній країні було визначено контактну особу (по можливості, обрано людину з досвідом роботи з посередниками). Створення професійної мережі і дистанційне навчання стимулюватиметься через он-лайн платформу.

Перша група країн

Болгарія, Чеська Республіка, Франція, Німеччина, Греція, Угорщина, Італія, Молдова, Румунія, Сербія, Словаччина, Іспанія, "Колишня Югославська Республіка Македонія", Туреччина, Україна.

Програму буде поширено на інші країни і додаткові навчальні заходи проводитимуться в першій групі країн, якщо будуть залучені додаткові ресурси.

Проведення навчальних сесій (березень – грудень 2011 року)

- Перша навчальна сесія (4 дні). Протягом останнього дня відбуватимуться сесії, в яких братимуть участь представники органів місцевої влади.
- Шість місяців практики (використання підходів і методів, представлених під час навчання, в щоденній роботі). Місцеві органи та установи і контактна особа забезпечуватимуть підтримку посередників;
- Друга навчальна сесія (3 дні). Перший день буде присвячено огляду практичної роботи на місцях;
- Підсумкова зустріч проводитиметься з метою огляду результатів і визначення завдань щодо продовження діяльності посередників та розробки державної політики.

Хто і які ролі виконує?

Рада Європи

Група підтримки Спеціального представника Генерального секретаря Ради Європи з ромських питань забезпечує загальну координацію програми. Інші структури Ради Європи, як наприклад, Конгрес місцевих і регіональних влад Європи, забезпечують підтримку цієї діяльності. За результатами консультацій з експертами в цій сфері було розроблено програму навчального курсу, відібрано і навчено групу тренерів. Під час всього процесу виконання програми Рада Європи тісно взаємодіє з ромськими організаціями, що активно працюють на європейському рівні, та іншими європейськими і міжнародними організаціями з метою забезпечення координації та підтримки програми. Успіху програми суттєво сприятиме участь та внесок різних партнерів.

Державні центральні та місцеві органи влади:

- відбирають посередників для навчання;
- забезпечують участь представників місцевих органів та установ у засіданні наприкінці першої навчальної сесії, сприяють та заохочують їх у наданні підтримки посередникам на місцевому рівні;
- беруть участь у підсумковій конференції та обговорюють можливості розвитку державної політики в цій сфері. Міжнародна ромська мобільність є ключовим питанням в роботі посередників, а відтак міжнародна двостороння або багатостороння співпраця між відповідними структурами в країнах походження і країнах призначення є корисним інструментом для підтримки і стійкого розвитку програми.

Відповідні установи (сфери охорони здоров'я, освіти, працевлаштування) на місцевому рівні:

- беруть участь у засіданні наприкінці першої навчальної сесії разом із посередниками;
- підтримують посередників в їх практичній роботі на місцях, яка має базуватися на підходах, рекомендованих Радою Європи;
- співпрацюють із відповідальними контактними особами.

Ромські організації:

- підтримують реалізацію програми на місцевому рівні;
- надають інформацію та пропозиції контактній особі;
- сприяють процесу оцінки та збору пропозицій щодо вдосконалення державної політики в цій сфері.